

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-24-08/2012
P/12/178

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/12/178 – Utrzymanie terenów nieruchomości gruntowych w aspekcie walorów krajobrazowych i estetycznych

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi

Kontroler

Dariusz Nowak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 83952 z dnia 27.09.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Starostwo Powiatowe w Poddębicach, 99-200 Poddębice, ul. Łęczycka 16

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Ryszard Rytter, Starosta Poddębicki

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną oceną uzasadniają

- wykonywanie zadań w zakresie zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenach administrowanych przez Powiat zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów,
- rzetelne rozliczanie wykonanych prac zleconych osobom bezrobotnym, skierowanym przez Powiatowy Urząd Pracy oraz skazanym, wykonującym roboty związane z utrzymaniem obszarów przestrzeni publicznej na podstawie zawartych umów,
- bezpośredni nadzór Starosty nad Wydziałem Dróg m.in. w zakresie zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej.

Nieprawidłowość dotyczyła:

- nieobjęcia zabiegami pielęgnacyjnymi zieleni rowów przydrożnych i terenów do nich przyległych.

¹Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stan zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenie administrowanym przez Starostwo Powiatowe w Poddębicach

1.1. Stan zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenach administrowanych przez Zarząd Powiatu w Poddębicach w aspekcie walorów estetycznych i krajobrazowych

Opis stanu faktycznego

Powiat zarządzał 56 odcinkami dróg o długości 329,4 km, w tym na terenie miast: Poddębice 7,8 km, Uniejów 10,5 km oraz położonymi na terenach pozamiejskich – 311,1 km.

(dowód: akta kontroli str. 5-9)

W dniu 2 października 2012 r. przeprowadzono oględziny wybranych odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 32,9 km (10% długości dróg zarządzanych przez Powiat), tj.:

- drogi powiatowej nr 3724E Małyń-Zygry (6,340 km),
- dróg powiatowych przebiegających przez miasto: Poddębice tj. ulic: Krótka, Piotrowskiego, 1 Maja, Północna, Krasickiego, Polna, Zielona, Przejazd, Południowa (5,214 km); Uniejów, tj. ulic: Rynek, Rzeczna, Kilińskiego, Targowa, Przechodnia, Krótka, Lipowa, bł. Owczarka, Orzechowa, Różana, Wiejska, 22 lipca, Szkolna, Konopnickiej, Zielona, Wiśniowa (6,442 km). Dodatkowo dokonano oględzin drogi powiatowej 3730E przebiegającej w ul. Tureckiej i Kościelnickiej od Uniejowa poprzez Wilamów do Chruścín (łącznie 15,093 km).

W wyniku oględzin ustalono, że:

- tereny pasa drogowego nie były zanieczyszczone i zaśmiecone,
- pas drogowy na szerokości 1 m po obu stronach jezdni był obkoszony, nie były natomiast wykoszone rowy,
- w pasie drogowym nie było obiektów małej architektury (poza przystankami) oraz reklam i urządzeń reklamowych,
- znaki drogowe zlokalizowane przy drogach były czyste i widoczne,
- nie stwierdzono zanieczyszczeń w pasie drogowym dróg powiatowych w mieście Poddębice i Uniejów; a tereny zielone były uprzątnięte i czyste (trawa skoszona na większości ulic).

(dowód: akta kontroli str. 10-25)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak działań celem objęcia zabiegami pielęgnacyjnymi zieleni w całym pasie drogowym dróg powiatowych tj. rowów przydrożnych i terenów do nich przyległych.

Obowiązek podejmowania czynności w zakresie pielęgnacji zieleni w pasie drogowym wynika z:

- art. 4 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym² który stanowi, że do zadań powiatu należy utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,

²ustawy z dnia 25 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001, Nr 142, poz. 1592 ze zm.) - dalej ustawa o samorządzie powiatowym,

- art. 19 ust. 2 ustawy o drogach³ z którego wynika, iż zarządcą poszczególnych kategorii dróg publicznych jest – w przypadku dróg powiatowych – Zarząd Powiatu. Do zarządcy dróg należy m.in. opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, z wyjątkiem części pasa drogowego, utrzymanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów (art. 20 ustawy o drogach).

Zadania w zakresie m.in. utrzymania urządzeń i zieleni w pasie drogowym przypisano w zakresie obowiązków Kierownicze Referatu ds. utrzymania i remontu dróg.

W sprawie tej ww. wyjaśniła, że *na stan rowów i terenów przyległych miały wpływ: ograniczone fundusze i możliwości wykonawcze, konieczność naprawy nawierzchni dróg powiatowych (potraktowane priorytetowo) oraz przygotowanie dróg powiatowych pod powierzchniowe utrwalenie na łącznym odcinku o długości 27 km, co wymagało remontu nawierzchni jak i obustronnego odsłonięcia krawędzi jezdni – razem 54 km. W świetle tych faktów stwierdziła, iż nie było możliwości wykoszenia rowów, bez zaniedbania znacznie ważniejszych prac związanych z bieżącym utrzymaniem dróg powiatowych.*

(dowód: akta kontroli str. 26-29)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli dostrzega obiektywne uwarunkowania finansowe i konieczność zapewnienia wykonania najpilniejszych napraw, ale zauważa również, że obowiązek objęcia zabiegami pielęgnacyjnymi zieleni w całym pasie drogowym dróg powiatowych wynika z treści powołanych wyżej przepisów.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Zasady i warunki zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej oraz sposób ich wdrażania

2.1. Zasady lub standardy zagospodarowania i utrzymania terenu pasa drogowego z wyłączeniem jezdni

Opis stanu faktycznego

W Starostwie nie opracowano zasad (procedur) dotyczących utrzymania terenów pasa drogowego (z wyłączeniem jezdni). Nie opracowano także zasad dotyczących utrzymania czystości i porządku oraz pielęgnacji terenów zielonych na tych terenach, a także sytuowania w granicach pasa drogowego obiektów małej architektury oraz tablic i urządzeń reklamowych.

(dowód: akta kontroli str. 30)

W wyjaśnieniach p.o. Naczelnika Wydziału Dróg – odpowiedzialna za koordynację robót w pasie drogowym, utrzymanie zieleni w pasie drogowym, sporządzanie decyzji dotyczących m.in. umieszczania urządzeń i obiektów w pasie itp. – stwierdziła, że *realizacja odbywa się z zachowaniem obowiązujących przepisów regulujących poszczególne tematykę.*

(dowód: akta kontroli str. 31-36)

³z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.,

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.2. Nadzór zarządcy drogi nad jednostkami organizacyjnymi odpowiedzialnym za utrzymanie terenu pasa drogowego z wyłączeniem jezdni

Opis stanu
faktycznego

Kontrola nad referatem ds. utrzymania i remontu dróg wynika z treści Regulaminu Organizacyjnego Starostwa w Podębicach.

Kierownikiem Starostwa i zwierzchnikiem służbowym pracowników Starostwa jest Starosta, kieruje on pracą na zasadzie jednoosobowego kierownictwa. Naczelnicy są odpowiedzialni za organizację pracy kierowanego Wydziału. Naczelnicy Wydziałów w szczególności:

- kierują w imieniu Starosty działalnością podległych im jednostek organizacyjnych Starostwa zgodnie z przepisami prawa;
- zapewniają należyłą organizację pracy;
- nadzorują realizację zadań przez kierowaną jednostkę organizacyjną, a szczególnie terminowe i poprawne załatwienie spraw;
- wyznaczają zakresy czynności dla pracowników kierowanego Wydziału;
- dokonują kontroli realizacji zadań oraz ocen pracy podległych im pracowników.

Naczelnicy Wydziałów oraz pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach ponoszą odpowiedzialność służbową wobec Starosty za właściwą i terminową realizację powierzonych im zadań. Nadzór nad ww. Wydziałem Dróg sprawuje Starosta.

(dowód: akta kontroli str. 4, 49-53)

Starostwo jest objęte systemem kontroli (w tym systemem kontroli wewnętrznej), której podlegają jednostki organizacyjne Starostwa.

Na podstawie planów kontroli wewnętrznej ustalono, że zarówno Wydział Drogowy jak i Referat ds. utrzymania i remontu dróg nie był w badanym okresie kontrolowany przez kontrolę wewnętrzną, w zakresie określonym w programie niniejszej kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 37-42)

Celem określenia sposobu sprawowania nadzoru zarządcy drogi nad osobami odpowiedzialnymi za utrzymanie terenu pasa drogowego zażądano okazania dziennika objazdów, przeprowadzania okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych. Brak było takich dokumentów w Starostwie.

Odpowiedzialna za dokonywanie objazdów dróg, prowadzenie dziennika objazdów była pełniąca obowiązki Naczelnika Wydziału Dróg, wyjaśniła, że *stwierdzone w czasie dokonywanych przeglądów uszkodzenia, braki, nieprawidłowości i potrzeby nie są odnotowywane w dzienniku objazdów, lecz stanowią podstawą do skierowania własnej brygady roboczej, celem ich usunięcia. Z wykonanych czynności na administrowanych ciągach drogowych sporządzane są dzienne meldunki. Zdeklarowała także, iż począwszy od miesiąca października br., wyniki wszystkich przeprowadzonych kontroli będą odnotowywane przez pracowników Wydziału Dróg, w dzienniku objazdów.*

(dowód: akta kontroli str. 35-36)

W zakresie nadzorowania prac przy utrzymaniu terenu pasa drogowego sporządzano tzw. meldunki dzienne. Analiza zapisów w powyższym zakresie

wykazała, że odnotowywano w nich wykonanie prac⁴. W 2012 r. meldunki sporządzano w formie rejestru elektronicznego, potwierdzając wykonane prace⁵. Oględziny opisane w pkt. 1 niniejszego wystąpienia potwierdziły wykonanie prac na drogach poddanych oględzinom, w zakresie wskazanym w meldunkach.

(dowód: akta kontroli str. 10-25, 43-47, 48)

W badanym okresie, w komórce kontroli, nie zaplanowano kontroli Wydziału Dróg. Z dokumentu sporządzonego przez audytora wynikało natomiast, że zaplanowano na 2012 r. analizę wydawanych decyzji administracyjnych i zezwoleń w Wydziale Dróg (termin audytu w tej sprawie określono na sierpień-grudzień 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 37-42)

2.3. Skargi dotyczące zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej i reakcja na nie

Opis stanu faktycznego

Analiza skarg dotyczących zagospodarowania i utrzymania obszarów terenów publicznych, które wpłynęły do Starostwa wykazała, że w badanym okresie wpłynęły 2 skargi w powyższym zakresie (obie w 2011 r.). Skargi dotyczyły: złego stanu drogi wewnętrznej (dojazdu od garaży do ulicy Przejazd – będącej własnością Gminy) oraz iluminacji świątecznej i codziennego „omiatania” ulicy i placu stanowiącego w części drogę powiatową. Pierwsza ze skarg (zbiorowa), przekazana była do Starosty przez Wojewodę Łódzkiego, druga – przesłana do Starostwa bez danych adresowych i imienia i nazwiska skarżącego (anonim).

Powyższe skargi, bezzasadne, zostały załatwione w trybie i w terminie przewidzianym w kpa (poprzez udzielenie odpowiedzi: w pierwszym przypadku, oraz – w drugim przypadku – wyjaśnienie p.o. naczelnika Wydziału Dróg i przekazanie sprawy również do Prezydenta Miasta).

(dowód: akta kontroli str. 30)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Izba zwraca jednak uwagę, że dobrą praktyką byłoby opracowanie i wdrożenie zasad (procedur) dotyczących utrzymania terenów pasa drogowego (z wyłączeniem jezdni) w aspekcie walorów estetycznych. Ponadto, w ocenie NIK, należy także zapewnić prowadzenie dokumentów przewidzianych Regulaminem organizacyjnym Starostwa.

⁴(np. w dniu 19.05.2011 r. zanotowano wykaszanie zieleni na ul. Północnej, uprzątnięcie gałęzi po wycince w drodze 3711 E, w dniu 20.05.2011 r. wykaszanie zieleni w ulicy 1Maja, uprzątnięcie gałęzi w drodze 3711E, w 23.05.2011 r. odnotowano wykaszanie pobocza „prawej strony” drogi 3706 i drogi 3705 na odcinku łącznie 17 km - ciągnikiem oraz zieleni w ul. Zielonej)

⁵ Wybrane (losowo) do analizy meldunki z dni od 6.07 do 11.07.2011 oraz 14.08.-17.08.2012 r. stwierdzając, że podejmowano działania celem:

- usuwanie zakrzaczeń (dróg 3701 na odcinku 11,2 km, 3715 – 16 km, 3706 - 7,2km
- wykaszanie zieleńca (Poddebice ulice Targowa i Polna, Zielona, 1 Maja, Przejazd,
- wykaszanie pobocza (3732, 3701, 3717, 3730, 3729, 3731, 2530, 2526, 3727, 3733)
- wykaszanie zieleńca przy przepustach (drogi 3731, 3729, 3708, 3701, w Lekaszynie, Brzozówce, Uniejowie, Namysłowie, Małyń, Samów, Pudłówek)
- równanie poboczy w drodze 2531 Klementów-Chropy.

3. Organizacja prac związanych z utrzymanie przestrzeni publicznej oraz prawidłowość ich realizacji i rozliczeń

3.1.Sposób organizacji prac związanych z utrzymaniem terenów w granicach pasa drogowego w wyłączeniem jezdni

Opis stanu faktycznego

Z Regulaminu organizacyjnego⁶ wynika, że w skład Starostwa wchodzi m.in. Wydział Dróg, do zadań którego należy w szczególności realizacja spraw związanych z budową, modernizacją i utrzymaniem we właściwym stanie technicznym dróg powiatowych. W powyższym zakresie Wydziałowi przydzielono:

- opracowywanie projektów planów: rozwoju sieci drogowej, finansowania budowy, utrzymania i ochrony dróg i mostów,
- pełnienie funkcji inwestora, w tym sporządzanie umów, utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
- sprawowanie nadzoru, dokonywanie odbiorów wykonanych robót, prowadzenie (sporządzenie) ewidencji dróg i drogowych obiektów mostowych, przepustów oraz ewidencji oznakowania zjazdów, dokonywanie objazdów dróg (w tym prowadzenie dziennika objazdów, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych),
- organizowanie robót interwencyjnych w zakresie utrzymania i zabezpieczania dróg, utrzymanie zieleni w pasie drogowym (sporządzanie wykazów drzew do usunięcia i nasadzeń),
- sporządzanie decyzji administracyjnych i postanowień w sprawach o zajęcie pasa drogowego oraz naliczania opłat i kar pieniężnych, w tym dotyczących:
  - a. zlokalizowania w pasie drogowym urządzeń i obiektów niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego,
  - b. lokalizacji, wykonania i przebudowy zjazdu do pól uprawnych i zabudowań,
  - c. uzgodnień projektów decyzji o warunkach zabudowy⁷.

(dowód: akta kontroli str. 4)

Zadania w kontrolowanym zakresie w badanych latach Powiat realizował pracownikami własnymi, zatrudnionymi przez Powiatowy Urząd Pracy⁸ bezrobotnymi oraz – w związku z zawartą umową – osobami osadzonymi w Zakładzie Karnym w Garbalinie.

Do dnia 4 lipca 2011 r. zadania z zakresu bieżącego utrzymania dróg wykonywało 5-osobowe stanowisko pracy w Wydziale Dróg, podlegające bezpośrednio p.o. Naczelnika Wydziału.

Po reorganizacji – wydzielono z ww. Wydziału Referat ds. utrzymania i remontów dróg z kierownikiem (podlegającym p.o. Naczelnikowi) i ośmioosobowym zespołem, wykonującym zadania z zakresu bieżącego utrzymania dróg.

Według stanu na dzień kontroli w referacie pracowało 15 osób (w tym bezrobotnych na stażu 5 osób)

Do wykonywania zadań Wydział Dróg dysponował sprzętem, w tym głowicami do koszenia traw i krzaków, odtworzenia i pogłębienia rowów, kosiarkami, lemieszem, przecinarką, kosami spalinowymi, zagęszczarkami, ciągnikami i samochodami.

(dowód: akta kontroli str. 49-53)

Na podstawie wniosku Starostwa o zorganizowanie stażu (z dnia 23.02.2012 r.) dla 10 osób PUP podjął działania, informując o skierowaniu na staż łącznie do dnia

⁶Załącznik do Uchwały Nr XIII/78/07 Rady Powiatu w Poddębicach z dnia 21 września 2007 r.,

⁷dokonywanych na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.)

⁸w ramach współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej Europejskiego Funduszu Społecznego projektu „na wykluczenie – staż i szkolenie”.

kontroli 15 osób (w różnych okresach). Staż współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, poddziałania „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Zgodnie z programem stażu, Starostwo zatrudniało bezrobotnych przy pracach w zakresie utrzymania właściwego stanu dróg powiatowych (utrzymywanie zieleni, wycinanie zakrzaceń, remonty cząstkowe, sprzątanie, czyszczenie rowów, profilowanie poboczy itp.).

(dowód: akta kontroli str. 54-82)

Rozliczenie prac stażystów dokonywane było rzetelnie (m.in. w dziennych „meldunkach” opisanych w innej części niniejszego wystąpienia), a obecność ich w pracy potwierdzano w formie indywidualnych list obecności (z podaniem godzin pracy). Listy te oraz poświadczenia opiekuna (w formie pisemnego sprawozdania) okresów oraz rodzajów wykonywanych czynności lub zadań Starostwo przekazywało do PUP. Koszty m.in. badań lekarskich, nadzoru nad stażem, wypłaty tzw. stypendium, opłacania składki na ubezpieczenie społeczne, przejazdów pokrywane były w całości przez PUP.

(dowód: akta kontroli str. 60,82, 61-81)

Zgodnie z umową zawartą z przedstawicielami Zakładu Karnego w Garbalinie zatrudniono przy pracach fizycznych, niewymagających szczególnych kwalifikacji, skazanych z tego Zakładu (w okresie 16.04.2012 r. – 31.10.2012 r.).

Starosta w ww. umowie zobowiązał się m.in. do poniesienia kosztów wynikających z przeszkolenia, badań zdrowotnych, zapewnienia odzieży roboczej, posiłków i napojów i przewożenia skazanych z i do miejsca ich pracy. Zatrudnienie 8 skazanych przy przebudowie drogi powiatowej 3740E (ul. Zielona w Uniejowie), w okresie od kwietnia do czerwca 2012 r., wygenerowało w Starostwie koszty w kwocie 9,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 85-87)

W Starostwie nie sporządzano planów w zakresie wykonywania prac związanych z bieżącym utrzymaniem terenów drogi i jej pobocza.

W wyjaśnieniach p.o. Naczelnika Wydziału Dróg stwierdziła, że *realizacja zadań odbywa się zgodnie z potrzebami i przyjętym zwyczajem. Na przełomie zimy i wiosny realizowane są cięcia pielęgnacyjne drzew w pasie drogowym i usuwany jest piasek. Następnie wykaszane są zieleńce i pobocza dróg. W zależności od pogody czynność wykaszania powtarzana jest dwu, a czasami trzykrotnie (pobocza ponownie w miesiącu wrześniu).*

(dowód: akta kontroli str. 35-36)

W okresie od czerwca 2012 r. do dnia kontroli nie były wykonywane przez firmy zewnętrzne roboty z zakresu objętego kontrolą, które powodowałyby konieczność zapłacenia faktury.

W okresie objętym kontrolą zawarte były następujące umowy, skutkujące ponoszeniem wydatków z tytułu bieżącego utrzymania dróg:

- dotyczące świadczenia usług związanych z zimowym utrzymaniem dróg powiatowych,
- na świadczenia usług koparką przy pracach wynikających z bieżącego utrzymania dróg powiatowych. Zastrzeżono w niej, że łączna wartość zobowiązania z tego tytułu nie przekroczy 18.081 zł, faktury wystawione zostaną po wykonaniu usługi (i należy dołączyć do niej zestawienie przepracowanych godzin, na poszczególnych ciągach drogowych, zaakceptowane przez upoważnionego pracownika Starostwa). Przewidziano także kary umowne za zwłokę w jej wykonaniu (10% wynagrodzenia umownego, wynikającego z 8-godzinnego dnia świadczenia usługi za każdy dzień zwłoki), za odstąpienie od umowy przez Starostwo

wskutek okoliczności za które odpowiada wykonawca w wysokości 10% wynagrodzenia za 8-godzinny dzień pracy oraz kary na zasadach ogólnych. Wykonawca wyraził zgodę w umowie na potrąceniu mu ewentualnych kar z wynagrodzenia. Na podstawie faktury (na kwotę 1722 zł) ustalono, że usługę wykonano na drodze Dalików-Złotniki i Pęczniew-Zadzim, została ona potwierdzona w sposób przewidziany umową i rzetelnie rozliczona (sprawdzona merytorycznie, formalnie, rachunkowo, zatwierdzona do wypłaty),

- na świadczenie usług równiarką przy profilowaniu gruntowych dróg powiatowych na kwotę 4.483 zł. Również w tym przypadku zawarto w umowie kary (w sposób opisany wyżej). Za 2011 r. faktura na 1.892,97 zł wystawiona przez wykonawcę została prawidłowo i rzetelnie rozliczona.

(dowód: akta kontroli str. 102-105)

Ponadto ustalono, że zawarto porozumienie⁹ z Gminą Uniejów na przejęcie od powiatu zadania zarządzania drogami powiatowymi, położonymi w granicach administracyjnych miasta Uniejów. Na 2011 r. wydatkowano na ten cel ze środków Powiatu Poddębickiego kwotę 21.570 zł. W 2012 r. drogami powiatowymi w Uniejowie ponownie zarządza Starostwo, po wypowiedzeniu przez Gminę Uniejów ww. porozumienia.

(dowód: akta kontroli str. 88-101)

Analiza umów wykazała prawidłowe zabezpieczenie interesów Starostwa w przedmiotowych umowach, a służby powiatu kontrolowały wywiązywanie się wykonawców z realizacji powierzonych im usług oraz rzetelności przedstawianych rozliczeń wykonanych prac.

(dowód: akta kontroli str. 88-108)

3.2 Sposób rozliczenia rzeczowego i finansowego

Starostwo wykonuje prace w zakresie utrzymania dróg w oparciu o zatrudnionych przez siebie pracowników. Weryfikacja planu rzeczowo-finansowego wykazała, że:

1. w 2011 r. przewidywano m.in.:
  - nakłady na drogi w 2011 r. ogółem 2.025 tys. zł (przy budżecie wykonanym przez Starostwo w kwocie 74.114 tys. zł),
  - w planie przewidywano m.in. przebudowę, modernizację i remonty dróg oraz – w zakresie bieżącego utrzymania dróg – zakup usług polegających na profilowaniu dróg gruntowych (5 tys. zł), usługi sprzętowe i transportowe (w tym bieżące utrzymanie dróg 40 tys. zł), utrzymanie zadrzewień i wycinka drzew (60 tys. zł), wykonanie przeglądów podstawowych i rozszerzonych obiektów mostowych i dróg (50 tys. zł).

Ze sprawozdania z wykonania budżetu w 2011 r. wynikało m.in., że w 2011 r. zakupiono usługi wykonywane koparką, dokonano profilowania dróg powiatowych (łącznie 13,2 km), poniesiono wydatki na bieżące utrzymanie dróg (bez określenia wykonania rzeczowego),

2. w 2012 r. wykazano m.in., że:
  - nakłady na drogi (do 30 września 2012 r.) wyniosły 1.614 tys. zł (budżet powiatu zaplanowany (na 31.08.2012 r.) w wysokości 33.947 tys. zł, wykonany na koniec sierpnia –17.557 tys. zł),
  - w planie przewidywano m.in. przebudowę, modernizację i remonty dróg oraz – w zakresie bieżącego utrzymania dróg – zakup usług polegających

⁹ Porozumienie z 26 czerwca 2008 r. Nr KD/23/08

na profilowaniu dróg gruntowych (5 tys. zł), usługi sprzętowe i transportowe (w tym bieżące utrzymanie dróg 30 tys. zł), utrzymanie zadrzewień i wycinka drzew (60 tys. zł), wykonanie przeglądów podstawowych i rozszerzonych obiektów mostowych i dróg (50 tys. zł)

Według sprawozdania z wykonania budżetu w I półroczu 2012 r. siłami własnymi wykonano m.in.

- profilowanie poboczy (12.360 m²),
- cięcie pielęgnacyjne drzew (690 sztuk),
- wycinanie zakrzaczenia (na 146.875 m²),
- utrzymanie nawierzchni jezdni (ulic) na 26.695 m²,
- obustronne koszenie poboczy (592 km),
- ręczne wykaszanie w obrębie mostów, wiaduktów, barier ochronnych i skrzyżowań (na obszarze 3.300 m²),
- wykaszanie zieleńców (30.700 m²),
- pogłębianie, odmulanie istniejących rowów przydrożnych przy użyciu koparki (w miejscowości Zelgoszcz – 1.100 m).

(dowód: akta kontroli str. 110-125)

Dokonane oględziny miejsc, w których wykonano ww. roboty potwierdziły ich realizację w miejscach wskazanych w protokole oględzin.

Wszystkie faktury wystawiane z tytułu bieżącego utrzymania dróg opisano w pkt. 3.1.1, a ich rozliczenie było rzetelne.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰, wnosi o:

1. podjęcie działań w celu objęcia zabiegami pielęgnacyjnymi zieleni w całym pasie drogowym dróg powiatowych poprzez zwiększenie środków na pełniejszą realizację zadań związanych z utrzymaniem pasa drogowego dróg powiatowych
2. zapewnienie prowadzenia dokumentacji zgodnie z wymogami Regulaminu,
3. rozważenie opracowania wewnętrznych zasad (procedur) dotyczących utrzymania porządku i estetyki zarządzanych terenów pasa drogowego (z wyłączeniem jezdni).

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

¹⁰ Dz. U. z 2012 r., poz.82

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 22 października 2012 r.

Kontroler
Dariusz Nowak
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Wicedyrektor
Andrzej Cieniewski

.....
podpis

